

Київський університет імені Бориса Грінченка
Факультет психології, соціальної роботи та спеціальної освіти
Кафедра соціальної педагогіки та соціальної роботи

«ЗАТВЕРДЖУЮ»
Проректор з науково-методичної та
навчальної роботи
(Олексій ЖИЛЬЦОВ)
« 05 » 09 2022 р.

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
«Соціально-педагогічний практикум»

для студентів

спеціальності	<u>231 Соціальна робота</u>
освітнього рівня	<u>другого (магістерського)</u>
освітньої програми	<u>231.00.02 Соціальна педагогіка</u>

КИЇВСЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ БОРИСА ГРИНЧЕНКА
Ідентифікаційний код 02136554
Начальник відділу
моніторингу якості освіти
Програма № 09/4/22
Лещевський
(підпис) (прізвище, ініціали)
« » 2022

Київ – 2022

Розробник:

Тетяна СПІРИНА, кандидат педагогічних наук, доцент, доцент кафедри соціальної педагогіки та соціальної роботи

Викладач:

Тетяна СПІРИНА, кандидат педагогічних наук, доцент, доцент кафедри соціальної педагогіки та соціальної роботи

Робочу програму розглянуто і затверджено на засіданні кафедри соціальної педагогіки та соціальної роботи

Протокол № 15 від « 29 » « серпень » 2022 року

Завідувач кафедри _____ (Тетяна ЛЯХ)
(підпис)

Робочу програму погоджено з гарантом освітньої програми (керівником освітньої програми 231.00.02 Соціальна педагогіка другого (магістерського) освітнього рівня)

(назва освітньої програми)

« 19 » « 08 » 2022 р.

Керівник освітньої програми _____ (Тетяна Березиця)
(підпис)

Робочу програму перевірено

« 01 » « 09 » 2022 р.

Заступник директора/декана _____ (Роман ПАВЛЮК)
(підпис)

Пролонговано:

на 20__/20__ н.р. _____ (підпис) _____ (ПІБ), « ____ » ____ 20__ р., протокол № ____

на 20__/20__ н.р. _____ (підпис) _____ (ПІБ), « ____ » ____ 20__ р., протокол № ____

на 20__/20__ н.р. _____ (підпис) _____ (ПІБ), « ____ » ____ 20__ р., протокол № ____

на 20__/20__ н.р. _____ (підпис) _____ (ПІБ), « ____ » ____ 20__ р., протокол № ____

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Характеристика дисципліни за формами навчання	
	денна	заочна
Вид дисципліни	обов'язкова	
Мова викладання, навчання та оцінювання	українська	
Загальний обсяг кредитів / годин	8 / 240	
Курс		1
Семестр		2
Обсяг кредитів		8
Обсяг годин, в тому числі:		240
Аудиторні		32
Самостійна робота		218
Форма семестрового контролю		залік

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Метою викладання навчальної дисципліни «Соціально-педагогічний практикум» є ознайомлення студентів з існуючими в практиці соціальної роботи методами та методиками; відпрацювання студентами умінь та навичок користуватися основними загальними, міждисциплінарними та конкретними соціальними технологіями та технологіями соціально-педагогічної роботи з окремими категоріями клієнтів; накопичення практичних умінь і навичок, розвиток самостійності в ухваленні рішень, формування творчих здібностей, можливості працювати в міждисциплінарній команді фахівців тощо.

Завдання:

- сприяння формуванню у студентів професійної позиції соціального працівника/педагога, фахівця із соціальної роботи;
- формування цілісного уявлення про чинники й закономірності соціальної життєдіяльності людини; розкриття специфіки соціальної роботи та її гуманістичної спрямованості;
- розкриття актуальної проблематики сучасних моделей організації практичної соціально-педагогічної роботи, які склалися в Україні і за її межами;
- навчання застосовуванню прикладних методик у практичній роботі, методично грамотного використання різних видів методів для вирішення проблем клієнтів, підбору необхідного інструментарію для здійснення втручання та надання допомоги різним категоріям клієнтів;
- формування у студентів фахової компетентності та навичок практичної соціально-педагогічної роботи з використанням засвоєних технологій соціально-педагогічної роботи.
- надання студентам досвіду подолання проблемних ситуацій в процесі індивідуальної роботи з клієнтом; сприяння отриманню ними досвіду роботи з супервізором та групового обговорення проблем практичної роботи.

Відповідно до освітньо-професійної програми 231.00.02 Соціальна

педагогіка за другим (магістерським) рівнем вищої освіти зі спеціальності 231 Соціальна робота, дисципліна «Соціально-педагогічний практикум» забезпечує формування таких загальних та фахових компетентностей:

ЗК 1. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.

СК 2. Здатність до виявлення соціально значимих проблем і факторів досягнення соціального благополуччя різних груп населення.

СК 3. Здатність професійно діагностувати, прогнозувати, проектувати та моделювати соціальні ситуації.

СК 4. Здатність до впровадження методів і технологій інноваційного практикування та управління в системі соціальної роботи.

СК 16. Здатність упроваджувати результати наукового пошуку в практичну діяльність.

СК 18. Здатність здійснювати соціально-педагогічну діяльність міждисциплінарної команди.

3. Результати навчання за дисципліною

Відповідно до освітньо-професійної програми 231.00.02 Соціальна педагогіка за другим (магістерським) рівнем вищої освіти зі спеціальності 231 Соціальна робота, дисципліна «Соціально-педагогічний практикум» забезпечує оволодіння такими програмовими результатами навчання:

ПРН 4. Показувати глибинне знання та системне розуміння теоретичних концепцій, як із галузі соціальної роботи, так і з інших галузей соціогуманітарних наук.

ПРН 13. Демонструвати ініціативу, самостійність, оригінальність, генерувати нові ідеї для розв'язання завдань професійної діяльності.

ПРН 22. Здатність виконувати рефлексивні практики в контексті цінностей соціальної роботи, відповідальності, у тому числі для запобігання професійного вигорання.

4. Структура навчальної дисципліни

Тематичний план для заочної форми навчання

Назва змістових модулів, тем	Усього	Розподіл годин між видами робіт					
		Аудиторна:					Самостійна
		Лекції	Семінари	Практичні	Лабораторні	Індивідуальні	
Модуль 1 «Технологія кейс-стаді у практичній підготовці майбутнього соціального педагога»							
Тема 1. Загальні поняття про кейс-метод та кейс-технології	4	2	2	-	-	-	-
Самостійна робота 1. Технологія кейс-стаді у практичній підготовці майбутнього соціального педагога	32	-	-	-	-	-	26
Разом	36	2	2	-	-	-	26
Модуль 2 «Практика організації неформальної освіти молоді»							
Тема 1. Сучасні теоретичні підходи до організації неформальної освіти	4	2	-	2	-	-	-
Самостійна робота 2. Практика організації неформальної освіти молоді	16	-	-	-	-	-	26
Разом	20	2	-	2	-	-	26
Модуль 3 «Особливості проведення просвітницько-профілактичних занять з підлітками за програмою «Сходінки»							
Тема 1. Особливості проведення просвітницько-профілактичних занять з підлітками	4	2	-	2	-	-	-
Самостійна робота 3. Особливості проведення просвітницько-профілактичних занять з підлітками за програмою «Сходінки»	32	-	-	-	-	-	26
Разом	36	2	-	2	-	-	26
Модуль 4 «Потенціал настільних ігор у профілактиці ВІЛ/СНІДу та ризикованої поведінки»							
Тема 1. Ігрове навчання: переосмислення ролі настільних ігор у сучасних профілактичних програмах	4	2	-	2	-	-	-
Самостійна робота 5. Потенціал настільних ігор у профілактиці ВІЛ/СНІДу та ризикованої поведінки	16	-	-	-	-	-	26
Разом	20	2	-	2	-	-	26
Модуль 5 «Методика «Самоорганізований навчальний простір»							
Тема 1. Методика "Самоорганізований навчальний простір"	4	2	-	2	-	-	-
Самостійна робота 6. Методика "Самоорганізований навчальний простір"	16	-	-	-	-	-	26
Разом	20	2	-	2	-	-	26
Модуль 6 «Усвідомлене батьківство: як його зрозуміти та практикувати?»							
Самостійна робота 6. Усвідомлене	36	-	-	4	-	-	26

батьківство: як його зрозуміти та практикувати?							
Разом	36	-	-	4	-	-	26
Модуль 7 «Програма профілактики конфліктів та правопорушень серед учнівської молоді»							
Самостійна робота 7. Програма профілактики конфліктів та правопорушень серед учнівської молоді	36	-	-	4	-	-	26
Разом	36	-	-	4	-	-	26
Модуль 8 «Система протидії булінгу, що сприяє безпечному освітньому середовищу»							
Самостійна робота 8. Система протидії булінгу, що сприяє безпечному освітньому середовищу	36	-	-	4	-	-	26
Разом	36			4			25
Усього	240	10	2	20	-	-	208

5. Програма навчальної дисципліни «Соціально-педагогічний практикум»

для заочної форми навчання

Модуль 1. Технологія кейс-стаді у практичній підготовці майбутнього соціального педагога

Лекція 1. Загальні поняття про кейс-метод та кейс-технології.

Метод кейс-стаді. Класифікація кейсів. Етапи розробки та опрацювання кейсів. Алгоритм роботи з кейсами. Практичне опрацювання кейсів.

Основні поняття теми: кейс-стаді, соціально-педагогічна робота, етапи розробки

Рекомендовані джерела:

Основні: 2

Додаткові: 1, 5

Семінарське заняття 1. Використання методу case-study у просвітницько-профілактичній програмі.

Модуль 2. Практика організації неформальної освіти молоді

Лекція 2. Сучасні теоретичні підходи до організації неформальної освіти

Поняття неформальної освіти. Характерологічні ознаки поняття «неформальна освіта». Підходи до визначення неформальної освіти.

Основні поняття теми: неформальна освіта, ознаки поняття «неформальна освіта», підходи

Рекомендовані джерела:

Основні: 1, 2

Додаткові: 1, 3, 4

Практичне заняття 1. Платформа неформальної освіти «Студія Розвитку».

Модуль 3. Особливості проведення просвітницько-профілактичних занять з підлітками за програмою «Сходинки»

Лекція 3. Особливості проведення просвітницько-профілактичних занять з підлітками.

Технології соціальної роботи з дітьми вулиці. Корекційно-реабілітаційні методи роботи з дітьми вулиці. Особливості проведення занять просвітницько-профілактичних занять.

Основні поняття теми: діти вулиці, просвітницько-профілактичні заняття, соціальна робота.

Рекомендовані джерела:

Основні: 1, 2

Додаткові: 1, 3, 4

Практичне заняття 2. Просвітницько-профілактичні заняття за програмою «Сходинки»: проблеми у реалізації та успішні практики.

Модуль 4. Потенціал настільних ігор у профілактиці ВІЛ/СНІДу та ризикованої поведінки

Лекція 4. Ігрове навчання: переосмислення ролі настільних ігор у сучасних профілактичних програмах.

Види настільних ігор. Функції настільної гри. Профілактична та діагностична функції як ключові орієнтири тренера. Карткова гра як інструмент для обговорення питань збереження здоров'я, гігієни, репродуктивного здоров'я, ризиків наркотичної залежності та інфікування ВІЛ. Фото-кейс як метод роботи з проблемними ситуаціями та форма групової дискусії.

Основні поняття теми: соціальні послуги, соціально-педагогічна робота, соціальна допомога, соціальний захист, соціальна робота.

Рекомендовані джерела:

Основні: 1, 2

Додаткові: 1, 3, 4

Практичне заняття 3. Просвітницько-профілактична лабораторія.

Модуль 5. Методика "Самоорганізований навчальний простір"

Лекція 5. Методика "Самоорганізований навчальний простір"

Історія виникнення та поширення методики. Самоорганізований навчальний простір в Україні. Особливості методики. Необхідні ресурси та матеріали для впровадження СОНП.

Основні поняття теми: самоорганізований навчальний простір, соціально-педагогічна робота, ресурси.

Рекомендовані джерела:

Основні: 1, 2

Додаткові: 1, 3, 4

Практичне заняття 4. Самоорганізація у навчанні, або як учні можуть навчатись самостійно?

Модуль 6. Усвідомлене батьківство: як його зрозуміти та практикувати?

Практичне заняття 5-6. Відповідальне батьківство «СТОП! БАТЬКИ!»

Модуль 7. Програма профілактики конфліктів та правопорушень серед учнівської молоді

Практичне заняття 7-8. «Будуємо майбутнє разом»: програма профілактики конфліктів та правопорушень серед учнівської молоді.

Модуль 8. Система протидії булінгу, що сприяє безпечному освітньому середовищу

Практичне заняття 9-10. Протидія булінгу в закладі освіти.

6. Контроль навчальних досягнень

6.1. Система оцінювання навчальних досягнень студентів

для заочної форми навчання

Вид діяльності студента	Максимальна к-сть балів за одиницю	Модуль 1		Модуль 2		Модуль 3		Модуль 4		Модуль 5		Модуль 6		Модуль 7		Модуль 8	
		одиниць кількість	кількість балів максимальна	одиниць кількість	кількість балів максимальна	одиниць кількість	кількість балів максимальна	одиниць кількість	кількість балів максимальна	одиниць кількість	кількість балів максимальна	одиниць кількість	кількість балів максимальна	одиниць кількість	кількість балів максимальна	одиниць кількість	кількість балів максимальна
Відвідування лекцій	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	-	-	-	-	-	-
Відвідування практичних занять	1	-	-	1	1	1	1	1	1	1	1	2	2	2	2	2	2
Робота на практичному занятті	10	-	-	1	10	1	10	1	10	1	10	2	20	2	20	2	20
Відвідування семінарських занять	1	1	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Робота на семінарському занятті	10	1	10	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Виконання завдань для самостійної роботи	5	1	5	1	5	1	5	1	5	1	5	1	5	1	5	1	5
Розрахунок коефіцієнта: $166:100=1,66$. Студент набрав X балів; Розрахунок: $X: 1,66=$ загальна кількість балів																	

6.2. Завдання для самостійної роботи та критерії її оцінювання.

для заочної форми навчання

Усі завдання виконуються в електронній версії навчальної дисципліни «Соціально-педагогічний практикум» на платформі <https://elearning.kubg.edu.ua/course/view.php?id=21681> та подаються на підсумковому занятті відповідного модуля.

Модуль 1

Самостійна робота 1. Технологія кейс-стаді у практичній підготовці майбутнього соціального педагога.

1. Проаналізуйте особливості використання методу case-study у просвітницько-профілактичній програмі.

Основні: 2, 3

Додаткові: 1, 2, 5

Модуль 2

Самостійна робота 2. Практика організації неформальної освіти молоді

1. Пройти курс на платформі Prometheus "Думай інакше: Зламай перешкоди на шляху до навчання та відкрий свій прихований потенціал" <https://courses.prometheus.org.ua/courses/course-v1:Prometheus+MINDSHIFT10>

Модуль 3

Самостійна робота 3. Особливості проведення просвітницько-профілактичних занять з підлітками за програмою «Сходинки».

1. Пройти курс на платформі Prometheus "Думай інакше: Зламай перешкоди на шляху до навчання та відкрий свій прихований потенціал" <https://courses.prometheus.org.ua/courses/course-v1:Prometheus+MINDSHIFT10t>

Модуль 4

Самостійна робота 4. Потенціал настільних ігор у профілактиці ВІЛ/СНІДу та ризикованої поведінки

1. Складіть план подальших кроків здійснення просвітницько-профілактичної роботи.

Основні: 1, 2

Додаткові: 1, 3, 5

Модуль 5

Самостійна робота 5. Методика «Самоорганізований навчальний простір»

1. Пройти курс на платформі Prometheus "Навчаймось вчитись: Потужні розумові інструменти для опанування складних предметів" https://courses.prometheus.org.ua/courses/course-v1:Prometheus+LHTL101+2018_T3/about.

Модуль 6

Самостійна робота 6. Усвідомлене батьківство: як його зрозуміти та практикувати?

1. Пройти курс на платформі Prometheus "Побутові відходи – дій зараз!" https://courses.prometheus.org.ua/courses/course-v1:IRF+WST101+2019_T2/abou

Модуль 7

Самостійна робота 7. Програма профілактики конфліктів та правопорушень серед учнівської молоді

1. На основі рекомендацій, наданих Управлінням Верховного Комісара ООН з прав людини, сформувавши 3 (три) найважливіші рекомендації для адвокаційного листа меру міста для покращення ситуації щодо стигми та дискримінації серед підлітків і молоді під час пандемії.

Основні: 1, 2

Додаткові: 1, 3, 6

Модуль 8

Самостійна робота 8. Система протидії булінгу, що сприяє безпечному освітньому середовищу

1. Скласти перелік організацій/служб, які є у вашому районі, до яких ви могли б звернутись у разі порушення ваших прав та занотувати їхні контактні дані.

Основні: 2, 3

Додаткові: 1, 2, 5

6.3. Форми проведення модульного контролю та критерії оцінювання.

Модульний контроль знань студентів здійснюється після завершення вивчення навчального матеріалу модуля дисципліни. Виконання модульної роботи відбувається в тестовому режимі в ЕНК.

Модульний контроль здійснюється у вигляді тестування.

Студентами пропонуються тестові завдання у кількості 25 питань.

Види тестових завдань:

- із вибором однієї правильної відповіді;
- на встановлення відповідності запропонованих наборів тверджень;
- завдання на розпізнавання та відтворення правильної відповіді по пам'яті;
- завдання на відтворення правильної відповіді (формулювань понять) по пам'яті;
- завдання відкритого типу, що передбачає розгорнуту відповідь.

Критерії оцінювання: виконання тестових завдань – максимум 25 балів.

У залежності від спрямованості модуля (теоретичний або практичний) кількість питань за рівнем складності може змінюватися, але загальна кількість балів у сумі повинна складати 25.

6.4. **Форми проведення семестрового контролю та критерії оцінювання.**

Формою підсумкового контролю навчальної дисципліни є залік.

6.5. **Орієнтовний перелік питань для семестрового контролю.**

Не передбачено навчальним планом.

6.6. **Шкала відповідності оцінок**

Рейтингова оцінка	Оцінка за 100-бальною шкалою	Значення оцінки
A	90-100 балів	Відмінно – відмінний рівень знань (умінь) в межах обов'язкового матеріалу з, можливими, незначними недоліками
B	82-89 балів	Дуже добре – достатньо високий рівень знань (умінь) в межах обов'язкового матеріалу без суттєвих (грубих) помилок
C	75-81 балів	Добре – в цілому добрий рівень знань (умінь) з незначною кількістю помилок
D	69-74 балів	Задовільно – посередній рівень знань (умінь) із значною кількістю недоліків, достатній для подальшого навчання або професійної діяльності
E	60-68 балів	Достатньо – мінімально можливий допустимий рівень знань (умінь)
FX	35-59 балів	Незадовільно з можливістю повторного складання – незадовільний рівень знань, з можливістю повторного перескладання за умови належного самостійного доопрацювання
F	1-34 балів	Незадовільно з обов'язковим повторним вивченням курсу – досить низький рівень знань (умінь), що вимагає повторного вивчення дисципліни

7. Навчально-методична картка модуля «Соціально-педагогічний практикум» для заочної форми навчання

240 год., лекції – 10 год., семінарські заняття – 2 год., практичні заняття – 20 год., самостійна робота – 208 год.

Модулі	1	2	3	4	5	6	7	8
Назва модуля	Технологія кейс-стаді у практичній підготовці майбутнього соціального педагога	Практика організації неформальної освіти молоді	Особливості проведення просвітницько-профілактичних занять з підлітками за програмою «Сходинки»	Потенціал настільних ігор у профілактиці ВІЛ/СНІДу та ризикованої поведінки	Методика "Самоорганізований навчальний простір"	Усвідомлене батьківство: як його зрозуміти та практикувати?	Програма профілактики конфліктів та правопорушень серед учнівської молоді	Система протидії булінгу, що сприяє безпечному освітньому середовищу
Кількість балів за модуль	17	17	17	17	17	27	27	27
Теми лекцій	Загальні поняття про кейс-метод та кейс-технології (1 бал)	Сучасні теоретичні підходи до організації неформальної освіти (1 бал)	Особливості проведення просвітницько-профілактичних занять з підлітками (1 бал)	Ігрове навчання: переосмислення ролі настільних ігор у сучасних профілактичних програмах (1 бал)	Методика "Самоорганізований навчальний простір" (1 бал)			
Теми семінарських занять	Використання методу case-study у просвітницько-профілактичній програмі (11 бал)							
Теми практичних занять		Платформа неформальної освіти «Студія Розвитку» (11 бал)	Просвітницько-профілактичні заняття за програмою «Сходинки»: проблеми у реалізації та успішні практики (11 бал)	Просвітницько-профілактична лабораторія (11 бал)	Самоорганізація у навчанні, або як учні можуть навчатись самостійно? (11 бал)	Відповідальне батьківство «СТОП! БАТЬКИ!» (11 бал)	«Будуємо майбутнє разом»: програма профілактики конфліктів та правопорушень серед учнівської молоді (11 бал)	Протидія булінгу в закладі освіти (11 бал)
						Відповідальне батьківство «СТОП! БАТЬКИ!» (11 бал)	«Будуємо майбутнє разом»: програма профілактики конфліктів та правопорушень серед учнівської молоді (11 бал)	Протидія булінгу в закладі освіти (11 бал)
Самостійна робота	5 балів	5 балів	5 балів	5 балів	5 балів	5 балів	5 балів	5 балів
Підсумковий контроль	Залік							
Розрахунок	Розрахунок коефіцієнта: $166:100=1,66$. Студент набрав X балів; Розрахунок: $X: 1,66=$ загальна кількість балів							

8. Рекомендовані джерела

Основна:

1. «Будуємо майбутнє разом»: програма профілактики конфліктів та правопорушень серед учнівської молоді : навчально-методичний посібник [Л. В. Зуб, Т. Л. Лях, Л. А. Мельник та ін.]; за ред. Т. В. Журавель, М. А. Снітко. – К. : ТОВ “ОБНОВА КОМПАНІ”, 2016. – 298 с.
2. Досить істерик! Комплексний підхід до гармонійного виховання дитини / Даніель Сігел, Тіна Брайсон. – К.: Наш формат, 2018. – 264 с.
3. Енциклопедія освіти / гол. ред. В. Г. Кремінь. – Київ, Юрінком Інтер, 2021. – 1144 с. <http://surl.li/cpfoj>
4. Журавель Т. В. Методичний посібник до пробаційної програми для неповнолітніх «Формування життєвих навичок» /авт. колектив: Журавель Тетяна, Короленко Олена, Пуха Катеринаю – 2019, 350 с. https://drive.google.com/file/d/1nm4UUJ4Nk_9n3JOXTvN0-ovsO1s7-Zrt/view

Додаткова:

1. Андрошук І. М., Калюжна Т. Г., Піддячий В. М., Шарошкіна Н. Г. Навчання дорослих в умовах неформальної освіти: практичний посібник. – К.: ІПООД імені Івана Зязюна НАПН України, 2019 – 215 с.
2. Підготовка майбутніх соціальних педагогів і працівників до реалізації методики СООП (самоорганізований освітній простір) : навч. посіб. / М. П. Васильєва, І. А. Романова, О. М. Василенко, Т. П. Печерських ; Харків. нац. пед. ун-т ім. Г. С. Сковороди. – Харків : ХНАДУ, 2021. – 57 с. <http://surl.li/cpfop>
3. Батьківські збори : шляхи до партнерства та співпраці : методичний посібник для вчителів початкових класів / уклад. : О. В. Пагава, Я. О. Чернишова. Харків «Друкарня Мадрид», 2018. 96 с.
4. Методичні рекомендації щодо організації роботи з дітьми за методикою «Зелена кімната» для слідчих та ювенальних поліцейських. – Київ, 2021. – 48 с. <https://drive.google.com/file/d/19rm>
5. Павлик Н. П. Теорія і практика організації неформальної освіти майбутніх соціальних педагогів : [монографія] / Н. П. Павлик. – Житомир: Вид-во ЖДУ ім. І. Франка, 2018. – 350 с.

9. Додаткові ресурси (за наявності)

Електронний курс на сайті:

<https://elearning.kubg.edu.ua/course/view.php?id=21681>